

SỐ 561

KINH LÃO MẪU

*Hán dịch: Thất dịch. Nay phụ vào dịch phẩm
đời Lưu Tống.*

Nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật dừng nghỉ ở xứ Lạc âm, thuộc nước Duy-da-la cùng với đầy đủ tám trăm Tỳ-kheo Tăng, Bồ-tát một vạn vị.

Bấy giờ, có một bà lão nghèo khổ, đi đến đánh lễ Đức Phật sát đất và bạch Phật:

–Kính thưa Thế Tôn! Con có điều muốn hỏi.

Phật bảo:

–Lành thay, lành thay! Bà cứ hỏi.

Bà lão thưa:

–Sinh, lão, bệnh, tử từ đâu đến và đi về đâu? Sắc, thọ, tưởng, hành, thức từ đâu đến và đi về đâu? Nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý từ đâu đến và đi về đâu? Địa, thủy, hỏa, phong, không từ đâu đến và đi về đâu?

Phật bảo:

–Sinh, lão, bệnh, tử không từ đâu đến cũng không đi về đâu. Sắc, thọ, tưởng, hành, thức không từ đâu đến cũng không đi về đâu. Nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý không từ đâu đến cũng không đi về đâu. Địa, thủy, hỏa, phong, không không từ đâu đến cũng không đi về đâu. Các pháp đều như vậy. Ví như hai cây cọ xát vào nhau phát ra lửa, rồi lửa đó trở lại đốt cây, cây cháy hết thì lửa cũng tắt.

Phật lại hỏi bà lão:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Như vậy, lửa từ đâu đến và đi về đâu?

Bà lão đáp:

–Do nhân duyên hòa hợp mà có lửa, nhân duyên ly tán thì lửa mất.

Phật nói:

–Các pháp cũng như vậy. Do nhân duyên hợp nhau mà thành, nhân duyên tan rã thì dứt. Các pháp không từ đâu đến và không đi về đâu. Mắt nhìn thấy sắc do ý, ý do sắc mà sinh, hai thứ này đều không, không có hình thành và hoại diệt. Các pháp giống như cái trống không từ một thứ làm ra. Khi có người cầm dùi đánh vào, trống mới phát ra âm thanh. Âm thanh của tiếng trống cũng không. Không phải âm thanh đương lai, không phải âm thanh quá khứ. Âm thanh này không phát ra từ thùng trống, da, dùi, hay tay người đánh mà phải hợp các thứ đó lại mới có tiếng trống. Âm thanh từ cái không nên cuối cùng là không. Tất cả vạn vật cũng vậy, mạng sống con người cũng vậy. Vốn trong sạch không sở hữu, pháp từ chỗ không có nhân tạo ra, nên pháp cũng không có. Ví như mây nổi lên mù mịt rồi mưa. Mưa không phải từ thân rồng phun ra, cũng không phải từ tâm rồng xuất ra, mà phải nhờ nhân duyên rồng mới tạo thành mưa. Các pháp không từ đâu đến cũng không đi về đâu. Ví như họa sĩ trước tiên dựng giá vẽ, sau đó pha trộn các màu rồi tùy ý vẽ. Hình vẽ không từ giá vẽ hay màu sắc, hay theo ý họa sĩ mà thành. Sinh tử cũng vậy, từng loại khác nhau: Địa ngục, cầm thú, ngạ quỷ, cõi trời, thế gian cũng thế. Ai hiểu được là người có trí tuệ và không bị rơi vào chấp hữu.

Bà lão nghe Phật nói xong rất vui mừng tự nhủ: “Nhờ ân đức của Đấng Thiên Trung Thiên nên ta đạt được mắt pháp, nay tuy thân già yếu nhưng cũng đã được an ổn.”

Tôn giả A-nan sửa lại y phục đến trước Phật quỳ xuống, thưa:

–Thưa Thế Tôn! Bà lão này vừa nghe Thế Tôn thuyết giảng liền được mở bày tỏ rõ, vì nhân duyên gì mà trí tuệ được như thế?

Phật bảo:

–Bà lão nhờ đức lớn với vợ nên được tỏ ngộ rõ ràng. Bà lão này là mẹ đời trước của ta, khi ta phát tâm Bồ-tát.

Tôn giả A-nan bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bà lão là mẹ đời trước của Thế Tôn, sao lại nghèo khổ như vậy?

Phật bảo:

–Thuở quá khứ, vào thời Đức Phật Câu-lưu-tần, ta hành đạo Bồ-tát muốn làm Sa-môn. Vì lòng yêu mến, mẫu thân không cho phép ta làm Sa-môn, ta buồn rầu bỏ ăn một ngày. Vì thế từ đó đến nay bà sinh ở thế gian năm trăm đời chịu nhiều khổ sở như vậy.

Đức Phật lại bảo Tôn giả A-nan:

–Khi thọ mạng hết, bà lão sẽ sinh về cõi Phật A-di-đà, cúng dường chư Phật, trải qua sáu mươi tám ức kiếp sẽ thành Phật, hiệu là Phù-ba-kiện, nước đó tên là Hóa tác, ăn mặc giống như ở cung trời Đao-lợi, dân chúng trong nước tuổi thọ một kiếp.

Đức Phật thuyết giảng kinh xong, bà lão, Tôn giả A-nan, Bồ-tát, Tỳ-kheo Tăng, chư Thiên, Rồng, Quỷ, Thần, A-tu-la đều vui mừng, đứng trước Đức Phật cung kính đánh lễ rồi lui ra.

